

DE PENSIOENGESCHIEDENIS VAN DE HAVENS...

...en je polissen

INLEIDING

Er is geen sector met zo'n beladen geschiedenis als de havens, waar perikelen rond het pensioen veel wantrouwen hebben veroorzaakt.

Die perikelen haalden regelmatig de media. Er waren rechtszaken, protestmarsen en stakingen, er zijn filmpjes over gemaakt en boeken over geschreven. Je zou dus kunnen concluderen dat onze pensioengeschiedenis al voldoende aandacht kreeg.

Maar juist door die woelige geschiedenis hebben (oud-)medewerkers te maken met veel verschillende pensioenpolissen. Om die reden is er deze brochure – als hulpmiddel. Wie de historische achtergrond van de polissen begrijpt, kan bij het bereiken van de pensioenleeftijd betere keuzes maken.

De brochure kwam tot stand dankzij onder anderen Bas van der Meulen, voormalig helpdeskmedewerker van Stichting Vermogensbeheer Belangenbehartiging PVH.

Rotterdam, oktober 2024

TIJDLIJN

PVH → OPTAS → AEGON

PVH – Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven

1947

Het College van Rijksbemiddelaars (CvR) voert de eerste besprekingen over een **pensioenvoorziening voor arbeiders in de havens van Rotterdam en Amsterdam.**

Pensioenregeling.

Bij de beslissing van het College v. Rijksbemiddelaars, waarbij werd besloten dat de lonen ingaande 27/4-'47 met f.3,95 per week zouden worden verhoogd, werd bepaald: "dat partijen voor 1 nov. '47 aan het C.v.R. ter goedkeuring zullen voorleggen voorstellen voor een pensioenvoorziening voor de arbeiders in de havenbedrijven van Rotterdam en Amsterdam, waarvoor zowel door de werknemers als door de werkgevers bijdragen worden verleend, voorzover zodanige pensioenvoorziening niet bestaat."

In het jaar 1947 was het niet mogelijk overeenstemming te bereiken.

1948.

De besprekingen over de instelling van een pensioenfonds werden in 1948 voortgezet en op 9 mei van dit jaar werd het pensioenfonds in werking gesteld. De werknemers moesten $3\frac{1}{2}\%$, de werkgevers 7% pensioenpremie betalen. Uitkeringen werden vastgesteld op 1% van het jaarloon met een backservice van 10 jaar.

Op 20/10-'48 werd ook voor de havenarbeiders de z.g. Joekesgulden toegepast.

Voor het mach. bedrijf werd een extra correctie van $4,8\%$ toegepast.

Op 11 nov. '48 werd in een bespreking met de S.V.Z. de regeling van bestaanszekerheid aan de orde gesteld. Daarop vond op 3 dec. '48 een bespreking plaats met het Departement van Soc.Zaken, waar door de vertegenwoordiger van de Bond ons standpunt met betrekking tot een regeling van bestaanszekerheid werd uiteengezet.

Over 1948 werd 2% extra uitkering verstrekt.

1948

Oprichting van de Stichting **Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven (Stichting PVH).**

1959

Operationele medewerkers bouwen verplicht pensioen op bij het PVH (de zogeheten 'verplichtstelling' door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid per 17 sept 1959).

Voor **beambten (kantoormedewerkers)** kunnen havenbedrijven **vrijwillig**, en op basis van eigen tarieven en voorwaarden, een pensioenverzekering afsluiten bij het PVH. Niet alle havenbedrijven maken gebruik van deze mogelijkheid.

1969

Oprichting van de stichting **Algemeen Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijven in Amsterdam**. Vanaf 1 januari 1969 hebben operationele arbeiders in de Amsterdamse haven verplicht een pensioenverzekering bij dit fonds.

1984

Fusie van het Rotterdamse en het Amsterdamse pensioenfonds.

In het fusiejaar **1984** behouden de twee fondsen hun eigen pensioenregeling: **PVH I**. Vanaf **1985** geldt één gelijke regeling: **PVH II**.

Met een flyer, boekje en uiteraard een nieuw pensioenreglement worden de gevolgen van de fusie bekendgemaakt.

Sommige (oud-)collega's ontvangen nog tweemaal een uniform pensioenoverzicht (UPO):

- *Een UPO met een begin- en einddatum in het jaar 1984 (PVH I)*
- *en een UPO met een begindatum in 1985 tot uiterlijk 1997 (PVH II).*

1990

Oprichting van **OPTAS Pensioenen NV**, een verzekeringsbedrijf gelieerd aan PVH.

1991

Verhuizing van de pensioenverzekeringen van **kantoormedewerkers** (beambten) van PVH naar **OPTAS**.

Sommige (oud-)kantoorcollega's ontvangen hierdoor nog een UPO onder de noemer 'OPTAS I'

1993

Sociale partners starten een discussie over een vrijwillige pensioenverzekering voor operationele medewerkers bij OPTAS (via een zogeheten beschikbare premieregeling).

1996

Invoering van diverse beschikbare-premieregelingen.

Met een persbericht en de 'Pensioenkrant' maakt het PVH de nieuwe regelingen bekend.

PVH
ROTTERDAM

Pensioenkrant

Rotterdam december 1996

In deze krant leest u alles over:

- De uitbreiding van de huidige pensioenregeling met een nieuwe flexibele pensioenregeling
- Hoe ook de werknemers die geboren zijn in de periode 1942 - 1949 vervoegd met pensioen kunnen
- PVH en OPTAS samen verder als OPTAS: één sterke verzekeraar voor alle werknemers.

De nieuwe flexibele pensioenregeling

Nieuwe tijden vragen om nieuwe oplossingen

1997

Publicatie tweede Pensioenkrant van PVH. Via voorlichtingssessies krijgen werkgevers en werknemers meer informatie over de beschikbare-premieregelingen.

PVH
ROTTERDAM

Pensioenkrant

Rotterdam juni 1997

In deze krant leest u alles over:

- De verschillende groepen werknemers
- Het flexibele keuzepensioen van OPTAS
- Bouwstenen flexibel keuzepensioen
- Hoe verder?

Het nieuwe flexibele keuzepensioen

Nieuwe oplossingen voor nieuwe tijden

OPTAS PENSIOENEN NV

1998

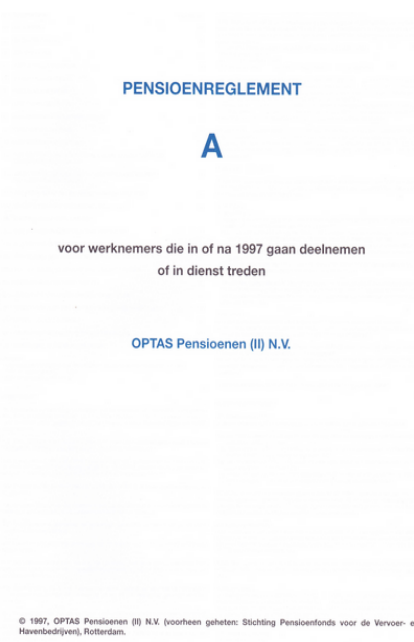
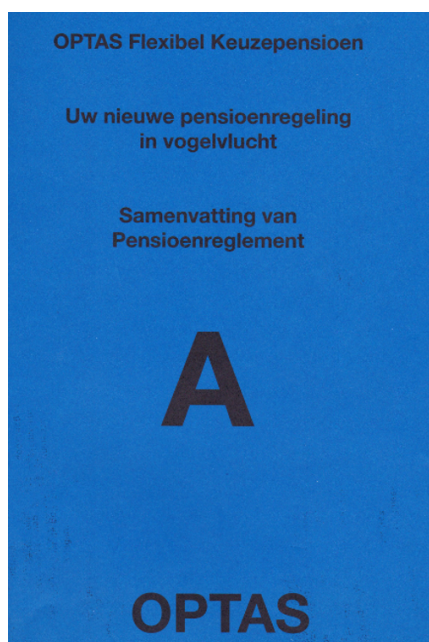
Einde van de PVH-regeling (PVH II).

Start van de pensioenverzekering bij OPTAS Pensioenen voor circa 98% van de operationele medewerkers.

De vijf pensioenregelingen bij Optas:**A-regeling Optas**

voor medewerkers die op of na 1 januari 1997 in dienst zijn.

Bestaat uit een beschikbare-premieregeling waarbij de spaarpremie wordt belegd: 'Optas Flexibel Keuzepensioen OFK'.

B-regeling Optas

voor medewerkers die op 31 december 1997 al pensioen opbouwden bij PVH en zijn geboren in de periode 1 januari 1950 t/m 31 december 1976.

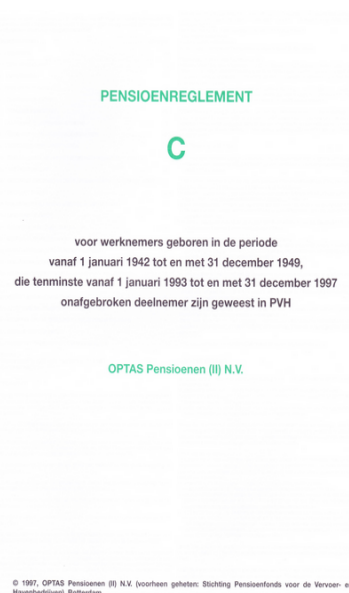
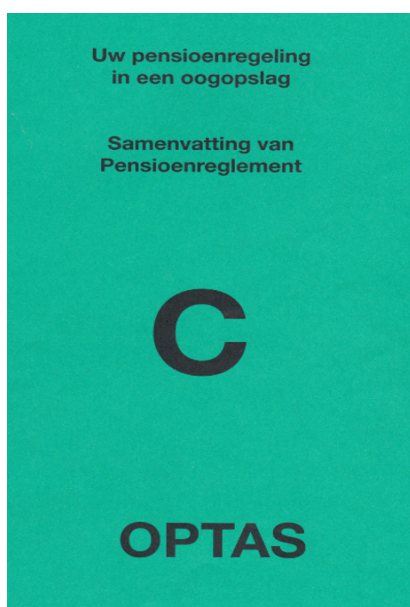
Bestaat uit een beschikbare-premieregelingen waarbij de spaarpremie wordt belegd: 'Optas Flexibel Keuzepensioen OFK'.

The image shows the cover and the first page of a document titled 'OPTAS Flexibel Keuzepensioen'. The cover is red and contains the following text: 'OPTAS Flexibel Keuzepensioen', 'Uw nieuwe pensioenregeling in een notendop', 'Samenvatting van Pensioenreglement', a large 'B', and 'OPTAS'. The first page is white and contains the following text: 'PENSIOENREGLEMENT', 'B', 'voor werknemers geboren in de periode vanaf 1 januari 1950 tot en met 31 december 1976, die op 31 december 1997 deelnemer waren in PVH en niet vallen onder pensioenreglement A', and 'OPTAS Pensioenen (II) N.V.'. At the bottom of the first page, there is a small copyright notice: '© 1997, OPTAS Pensioenen (II) N.V. (voorheen geheten: Stichting Pensioenfonds voor de Vervoer- en Havenbedrijfs), Rotterdam.'

C-regeling Optas

voor medewerkers die van 1 januari 1993 t/m 31 december 1997 al pensioen opbouwden bij PVH en zijn geboren in de periode van 1 januari 1942 t/m 31 december 1949.

Bestaat uit een beschikbare-premieregeling waarbij voor de premie een gegarandeerd pensioen wordt aangekocht plus een prepensioen dat bekend staat als 'TOP'.

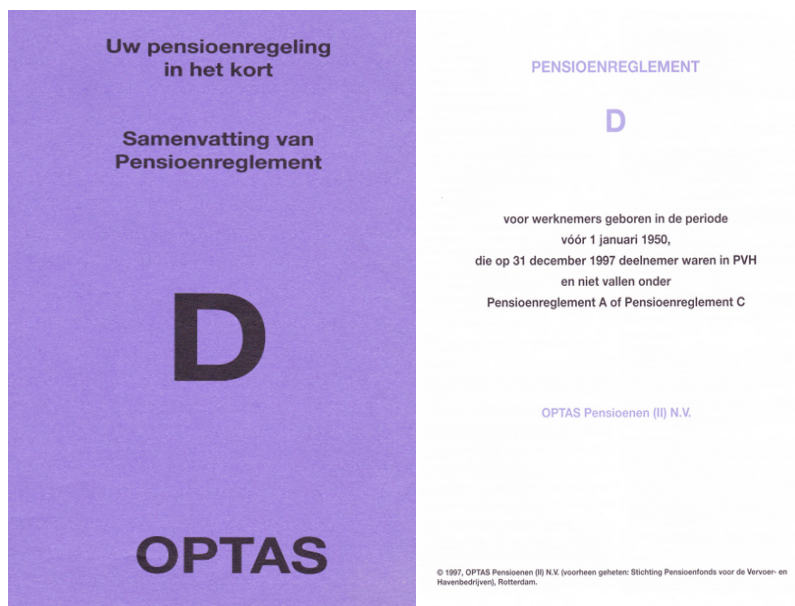

D-regeling Optas

voor medewerkers die op 31 december 1997 al pensioen opbouwden bij PVH en zijn geboren vóór 1 januari 1950, maar niet vallen onder een van de andere regelingen.

Dit gaat veelal om mensen die deelnemen aan bijvoorbeeld een VUT-regeling of afvloeiingsregeling.

Bestaat uit een beschikbare-premieregeling waarbij voor de premie een gegarandeerd pensioen wordt aangekocht.

E-regeling Optas

voor medewerkers die per 31 december 1997 arbeidsongeschikt waren.

Bestaat uit een voortzetting van de oude PVH-regeling

In **1998** volgt ook een **fusie van het pensioenfonds PVH en OPTAS Pensioenen**.

1999

Er ontstaat onrust omdat medewerkers met een B-regeling voorzien dat hun pensioenuitkering op 65-jarige leeftijd lager uitvalt dan verwacht. Stakingen en rechtszaken zijn het gevolg (zie het boek *'Het Havenpensioen'*).

Aan de cao-tafels worden veel B-regelingen 'gerepareerd'. Ook A-regelingen worden verbeterd.

2001

Oprichting van de **'Stichting Belangenbehartiging Pensioenfonds Vervoer en Havenbedrijven'** (SBPVH) vanwege het zogeheten 'beklemd vermogen' van het PVH.

Zie havenpensioen.nl en het boek *'Pensioenmiljoenen'* voor meer informatie over het beklemd vermogen.

2007

Het verzekeringsbedrijf **Aegon koopt OPTAS Pensioenen**. OPTAS wordt hierdoor een dochteronderneming van Aegon.

2010

Schikking over het bekleemd vermogen. De Stichting Optas betaalt € 500 miljoen.

Oprichting van de '**Stichting Vermogensbeheer Belangenbehartiging Pensioenfonds Vervoer- en Havenbedrijven**' (SVBPVH) voor het beheer en de besteding van dit bedrag.

Zie havenpensioen.nl voor meer informatie over Stichting Optas en de pensioenverbeteringsstappen van SVBPVH.

2012

Einde van het 14-jarige pensioencontract tussen werkgevers en OPTAS.

Mede door het aanbod van betere tarieven en voorwaarden verlengen veel werkgevers de contracten voor nog eens 5 jaar.

2014

SBPVH bereikt met Aegon een schikking voor een bedrag van circa 188 miljoen euro.

Zie havenpensioen.nl voor meer informatie over deze schikking met Aegon.

2017

Omdat duidelijk is dat OPTAS geen nieuwe pensioencontracten meer wil afsluiten, zijn werkgevers gedwongen de pensioenmarkt te verkennen.

In veel gevallen komt Aegon Cappital uit de bus als de best passende aanbieder. Werkgevers die voor hun kantoormedewerkers al een pensioenregeling hebben bij aanbieders als Nationale-Nederlanden en ZwitserLeven krijgen van diezelfde verzekeraar vaak ook een goed voorstel voor hun operationele medewerkers.

2019

Fusie van moederbedrijf Aegon en dochteronderneming OPTAS Pensioenen.

Als gevolg van deze fusie zijn bepaalde buitenlandse belastingverdragen niet meer van toepassing. Dit leidt tot een nadeel voor deelnemers aan de regelingen A en B. Hierdoor volgen rechtszaken tegen Aegon en De Nederlandsche Bank (DNB).

Zie [fnvhavens.nl](https://www.fnvhavens.nl) voor meer informatie over deze rechtszaken.

2022

In 2022/3 verlengen werkgevers veelal de contracten met de in 2017 gekozen pensioenuitvoerder voor nog eens 5 jaar.

2023

Overname van Aegon Nederland door verzekeringsbedrijf a.s.r.

In december 2023 volgt met a.s.r. een schikking voor een totaalbedrag van 12,25 miljoen euro.

Zie [fnvhavens.nl](https://www.fnvhavens.nl) voor meer informatie over deze schikking.

PENSIOENRICHTLEEFTIJD

In alle pensioenregelingen staat een ‘pensioenrichtleeftijd’. Dit is de **datum waarop die regeling tot uitkering komt**.

Oudere medewerkers hebben vaak wel 3, 4 verschillende ‘pensioenpotjes’. Die kunnen allemaal op **een verschillende datum** tot uitkering komen. Het ene als je 60 of 61 wordt bijvoorbeeld, en het andere later.

Belangrijk is dat **die uitkeringsdatum kan worden uitgesteld** (en soms ook vervroegd). Maar dat moet je wel *tijdig* laten weten.

Ongeveer een half jaar voordat een pensioenregeling de ‘richtleeftijd’ bereikt, krijg je door de pensioenuitvoerder een formulier toegestuurd. Hierin staat dat je vanaf een bepaalde datum recht hebt op uitbetaling van (een gedeelte van) je pensioen.

Wil je die datum wijzigen?

Dan moet je tijdig het formulier *invullen en retourneren*. Doe je dat niet tijdig, dan kun je dat pensioen niet meer uitstellen – met alle consequenties van dien (beleggingen worden verkocht en er wordt een vast, gegarandeerd pensioenkapitaal op een derdenrekening gestort).

Open dus altijd de post en e-mails van je pensioenuitvoerder.

En zorg ervoor dat die altijd beschikt over je e-mailadres en je telefoonnummer.

Pensioenrichtleeftijden in de A-regeling Optas

- Van 1998 tot 2014: veelal op 65-jarige leeftijd
- In 2014: veelal op 66-jarige leeftijd
- Van 2015 en tot 2018: veelal op 67-jarige leeftijd
- Vanaf 2018: op 68-jarige leeftijd

Pensioenrichtleeftijden in de B-regeling Optas

- Van 1998 tot 2012: veelal op 60-jarige leeftijd (soms 61 of 62)
- Van 2012 tot 2014: veelal op 65-jarige leeftijd
- In 2014: veelal op 66-jarige leeftijd
- Van 2015 tot 2018: veelal op 67-jarige leeftijd
- Vanaf 2018: op 68-jarige leeftijd

Raadpleeg ook de UPO's en/of pensioenreglementen.

GARANTIES

Aan enkele pensioenverzekeringen zijn garanties verbonden:

'Oude' PVH-rechten (opgebouwd voor 1 januari 1998) kennen **gegarandeerde pensioenen**.

De **OPTAS-beleggingsverzekeringen van 1998-2012** bieden op de pensioendatum een **'rendementsgarantie'**:

- 4% per jaar over spaarpremies die zijn betaald tussen 1 januari 1998 en 1 januari 2005, en
- 3% per jaar over spaarpremies die zijn betaald tussen 1 januari 2005 en 1 januari 2012

Voorbeeld: twintig jaar geleden is een jaarpremie belegd van € 5.000.

Bij een **4%-garantie** moet er na twintig jaar op de pensioendatum een opbrengst zijn van minimaal € 10.955,61. Is de opbrengst minder, dan dient Aegon het verschil bij te leggen.

De garantieduur wordt verlengd als je de pensioendatum uitstelt.

De **OPTAS beleggingsverzekeringen van 2012-2017** kennen op de pensioendatum een **'inleggarantie'** op de spaarpremies die zijn betaald tussen 1 januari 2012 en 1 januari 2017.

Voorbeeld: tien jaar geleden is een jaarpremie belegd van € 10.000.

Bij een **inleggarantie** moet er na tien jaar op de pensioendatum voor deze premie een opbrengst zijn minimaal € 10.000. Is de opbrengst minder, dan dient Aegon het verschil bij te leggen.

De garantieduur wordt verlengd als je de pensioendatum uitstelt.

Garanties kunnen vervallen als je je pensioen overdraagt naar een andere regeling of uitvoerder.

MOGELIJKE POLISNUMMERS

PVH-POLISNUMMERS

- Periode 1948-1984: polis van PVH I begint met **R6008**.
- Periode 1985-1997: polis van PVH II begint met **R6008**.
- De door SVBPVH op 1 januari 2011 ingekochte indexatie van 13,56% is ook geadministreerd onder polisnummer **R6008**.

Zie ook www.havenpensioen.nl

OPTAS

- Periode 1998-2011: OPTAS-polis begint met **R65, R66, R67** en zo verder.
- Periode 2012-2016: OPTAS-polis begint met **R32, R33, R34** en zo verder.
- De door SVBPVH op 1 juli 2011 ingekochte indexatie van 7,25% is geadministreerd onder polisnummer **43355**.

Je kunt meerdere polisnummers hebben als je van baan bent gewisseld tussen havenbedrijven.

PERIODE VANAF 2017

Als je niet van baan bent veranderd, heb je sinds 2017 meestal één polisnummer.

Zie havenpensioen.nl voor meer informatie over polisnummers.

ADVIES

Alle polisinformatie moet zijn te herleiden via mijnpensioenoverzicht.nl en via de websites en helpdesks van de betreffende pensioenuitvoerders.

In de loop der jaren is uiteraard enorm veel informatie gedeeld door uitvoerders als PVH, OPTAS en Cappital. Die informatie is in principe nog toegankelijk via websites of pensioenportals, maar soms lastig te vinden. Daar komt bij dat Aegon groepen deelnemers heeft geadministreerd onder verschillende contractnummers.

Daarom het volgende advies voor de polissen van PVH en OPTAS: in 2019 kregen alle deelnemers van PVH/OPTAS een welkomstbrief van Aegon. Hierin staat dat de R-polisnummers zijn *vervangen door een pensioenummer*. (Achter dit nummer zitten dus zomaar zeven of meer polissen.) *Heb je contact met Aegon, gebruik dan altijd dit pensioenummer.*

PENSIOENINZICHT

Gezien de vele polissen, de verschillende pensioenrichtleeftijden en de verschillen in eventuele garanties is het niet gemakkelijk om inzicht te krijgen in je persoonlijke situatie.

Toch is het belangrijk dat je weet hoeveel pensioen je hebt opgebouwd en welke keuzes je kunt maken.

Dit inzicht is onmisbaar bij belangrijke (financiële) beslissingen:

- Wanneer wil of kun je (gedeeltelijk) met pensioen gaan?
- Wel of niet deelnemen aan de 'Senioren Fit-Regeling' (SFR)?
- Wel of niet gebruikmaken van de regeling 'Eerder Stoppen Met Werken' (ESMW)?

Ook bij ontslag, arbeidsongeschiktheid of (verwacht) overlijden is kennis van je pensioenopbouw behulpzaam.

Je kunt voor dit soort zaken daarom altijd terecht bij de betreffende functionaris van je werkgever.

PERSOONLIJK ADVIES VAN AON

Veel werkgevers bieden persoonlijke begeleiding en advisering via het gespecialiseerde adviesbedrijf Aon (online, op de locatie van je werkgever, of op een locatie van Aon).

De Aon-adviseur kan helpen bij het verkrijgen van meer inzicht in je pensioen(opbouw) en het maken van een financiële planning voor je (gezins)inkomen en uitgaven. Dit is ook belangrijk bij een keuze voor een Fit-regeling en een regeling Eerder Stoppen Met Werken (ESMW).

Bij volledig stoppen met werken maakt Aon scenarioberekening(en) van het te verwachten bruto-netto pensioen op de gewenste pensioenleeftijd op basis van:

1. Een gelijkblijvende pensioenuitkering.
2. Een 'hoog-laag-uitkering' (min. 5 en max. 10 jaar hoog pensioen)
3. Een gelijkblijvende uitkering inclusief AOW-overbrugging of RVU (indien van toepassing).

Terugkoppeling door middel van:

- Rapportage met uitwerking van de scenario's (te verwachten bruto en netto uitkomsten).
- De uitkomsten worden door Aon toegelicht in een persoonlijk gesprek.

Aon kan ook advies geven over een vaste pensioenuitkering, een variabele pensioenuitkering of een combinatie hiervan gebaseerd op de informatie over de doelstellingen, risicobereidheid, kennis, ervaring en financiële draagkracht.

Aon doet – mede afhankelijk van de toepassing van de 55 basispunten (zie Stap 5 [havenpensioen.nl](https://www.havenpensioen.nl)) – een marktonderzoek naar welk pensioenproduct het best bij je past en verzorgt de afwikkeling van het gekozen product.

Maak voor pensioenadvies van Aon ten minste 6 maanden voorafgaand aan je geplande pensioendatum een afspraak.

Zeker als sprake is geweest van echtscheiding of (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid kost een goed adviestraject vaak veel tijd, vooral als er informatie moet worden opgevraagd bij bijvoorbeeld Aegon of een andere pensioenuitvoerder.

TOT SLOT

Deze brochure biedt havenmedewerkers informatie over de historische achtergrond van hun pensioenregelingen.

Aan de tekst kunnen geen rechten worden ontleend. Rechtsgeldige documenten zijn de pensioenreglementen en de uitvoeringscontracten tussen je werkgever en de pensioenuitvoerder.

Rotterdam, oktober 2024